

SKATTEVEILEDNING 2023

1. SKATTEMELDING OG REGNSKAP

LITT OM NY SKATTEMELDING FOR 2022

Skatteetaten har forenklet skattemeldingen for næringsdrivende. Målet er at det skal bli enklere og mer effektivt å levere riktige opplysninger.

Tidligere næringsoppgave og vedleggsskjemaer erstattes med en næringsspesifikasjon som er inndelt i ulike tema med spørsmål som skal avklare hvilke opplysninger som er aktuelle for den enkelte næringsdrivende.

Enkeltpersonforetak/personlig næringsdrivende med omsetning som ikke overstiger 50 000 kroner vil kunne opplyse om sum driftsinntekter og sum driftskostnader i en forenklet næringsspesifikasjon.

De fleste enkeltpersonforetak på kunstfeltet kan fylle ut og levere skattemelding med næringsspesifikasjon direkte på www.skatteetaten.no. Skattemeldingene rulles ut fra 14. mars 2023 og alle skal gis tilgang i løpet av mars. Levering kan også skje direkte fra et regnskaps- eller årsoppgjørprogram.

Forhåndsutfylt skattemelding inneholder en oversikt over dine inntekter, fradrag, formue og gjeld basert på det som er meldt inn til skatteetaten fra banker, arbeidsgivere og andre oppgavegivere. For å være sikker på at du ikke betaler for mye skatt, må du sjekke at opplysningene i skattemeldingen er riktige.

For ytterligere opplysninger kan du lese mer [her](#). Fristen for enkeltpersonforetak er 31. mai hvert år.

VISUELLE KUNSTNERE

Næringsdrivende visuelle kunstnere med omsetning over 50 000 kr skal også benytte ny skattemelding med næringsspesifikasjon. [Her](#) finner du mer informasjon om blant annet periodisering, og kontantprinsippet. Det er informasjon som skal lette utfyllingen samt en nyttig instruksjonsvideo.

BOKFØRINGSPLIKT FOR NÆRINGSDRIVENDE

Alle som driver næringsvirksomhet, har bokføringsplikt. Det innebærer at det er plikt til å følge reglene i [Bokføringsloven](#) og [Bokføringsforskriften](#).

Skatteetaten har gitt noen [tips og råd](#) om hvordan du kan organisere regnskapsarbeidet og hvilke krav som stilles til faktura og utgiftsbilag.

De aller fleste vil trenge et regnskapssystem for å oppfylle kravene til orden og dokumentasjon som følger av Bokføringsloven. Skatteetaten har laget en [momentliste](#) for valg av regnskapssystem.

Norske Kunsthåndverkere har fremforhandlet avtale med Fiken som gir 15 % rabatt for medlemmer. Mer informasjon finnes under fanen «Medlemsfordeler» på Min side på NKs nettsted. Fiken har et godt tilbud med webinarer og opptak av tidligere webinarer. Se mer på fiken.no [her](#).

ARBEIDSTAKER ELLER NÆRINGSDRIVENDE?

Når du skal fylle ut skattemeldingen er det viktig å skille mellom arbeidsinntekt og næringsinntekt. Du kan lese mer om dette skillet [her](#).

SKATTEFRI LØNN OG UTGIFTSGODTGJØRELSE

Hovedregelen er at inntekt fra lønnet arbeid og strøjobber er skattepliktig, men det finnes noen unntak. Du kan lese mer om det [her](#).

Dersom du mottar lønn som ikke overstiger kr 10 000 fra en frivillig eller veldedig organisasjon kan inntekten være skattefri. Du finner mer informasjon om dette [her](#).

2. NÆRMERE OM ENKELTE FRADRAG

Her er noen aktuelle fradrag som det ofte er spørsmål om. Fradragene er listet opp alfabetisk.

ARBEIDSTØY

Det er som hovedregel ikke fradragsrett for klær, sko mv. som personlig næringsdrivende anskaffer til egen bruk. Slike anskaffelser anses som en privatutgift. Dette gjelder selv om bekledningen brukes i forbindelse med utøvelsen av yrket.

Fradrag for kostnader til arbeidstøy til egen bruk gis for tøy som er lite egnet til privat bruk og som hovedsakelig benyttes i yrket. Dette omfatter:

- Uniform
- Verne- og vareklær
- Annen spesiell bekledning som hovedsakelig benyttes i yrket og som er lite egnet til vanlig privat bruk.

[Fradragsrett](#) for kostnader til klær kan foreligge hvor hovedformålet med anskaffelsen er å skape skattepliktig inntekt og klærne har direkte betydning for den inntektsskapende aktivitet.

AVISER

Kostnader til aviser er normalt en privat kostnad som ikke er fradragsberettiget.

[Avisabonnement](#) som er anskaffet hovedsakelig av hensyn til næringen er skattemessig fradragsberettiget. Det må foreligge en tilstrekkelig tilknytning mellom kunnskaper ervervet gjennom avisen/tidsskriftet og næringsinntekten for at abonnementet skal være fradragsberettiget.

BILKOSTNADER

Det er viktig å skille mellom bil som bare brukes i næring (yrkesbil) og bil som benyttes både privat og i næring. Se [her](#) for nærmere opplysninger om regler for fradragsrett og hvordan tallene skal føres inn i skattemeldingen.

GAVER

Gaver til forretningsforbindelser er i utgangspunktet ikke fradragsberettiget. Dette gjelder både skatt og merverdiavgift. Enkle oppmerksomheter som blomster, vin mv. opp til maksimalt kr 297, eller krans ved dødsfall (ubegrenset beløp), kan gis med skattemessig fradrag. Kun gaver av såkalt bagatellmessig verdi, dvs. maksimalt kr 100, gir fradrag for merverdiavgift.

Gaver til frivillige organisasjoner fra selvstendig næringsdrivende regnes ikke som en gave fra enkeltpersonforetaket, men fra innehaveren personlig. Gaven er ikke en virksomhetskostnad. Gaven må

være registrert som en gave fra innehaveren med innehaverens fødselsnummer, og vil da være forhåndsutfyllt i skattemeldingen.

LØNSKOSTNADER

Dersom du utbetaler lønn til ansatte i næringsvirksomheten, plikter du å foreta [skattetrekk](#) og betale [arbeidsgiveravgift](#). Du plikter også å sende inn [A-melding](#) hver måned. NK anbefaler å benytte regnskapsfører for slike oppgaver.

OTP FOR NÆRINGSDRIVENDE

Næringsdrivende kan opprette en egen pensjonsordning som gis rett til skattefradrag i næringen. Ordningen må ligge innenfor følgende rammer:

- Ordningen må være en innskuddspensjonsordning
- Det årlige innskuddet til pensjonsordningen kan ikke overstige 7 % av vedkommende persons samlede beregnede personinntekt fra næringsvirksomhet, godtgjørelse til deltaker for arbeidsinnsats i selskap med deltakerfastsetting eller lønn. I beregningsgrunnlaget inngår inntekt inntil 12 G.
- Det skal være tilknyttet en forsikring for innskuddsfritak ved uførhet ved opprettelse av innskuddspensjon.

REISEUTGIFTER

Reiseutgifter, herunder utgifter til kost og losji, som har et spesifisert formål og knytter seg til næringsvirksomheten gir i utgangspunktet rett til fradrag. Dette forutsetter at kostnadene er dokumentert med kvittering eller annet bilag. Det er i utgangspunktet ikke adgang til å kreve fradrag etter statens satser i næringsregnskapet.

Kostnader til reise mellom hjem og fast arbeidssted regnes ikke som kostnader i forbindelse med utførelse av arbeid og gir ikke grunnlag for fradrag i næringsregnskapet. Det kan i stedet gi grunnlag for fradrag i [skattemeldingen](#) dersom vilkårene for dette er til stede.

Det er ikke fradragsrett for reisekostnader av sosial eller privat karakter for eiere av enkeltpersonforetak uten ansatte, f.eks. i forbindelse med julebord, firmaturer, feriereiser og lignende

REPRESENTASJON

Det er som hovedregel ikke fradragsrett for representasjonsutgifter. Det gis likevel skattemessig fradrag for kostnader til en beskjedne bevertning av kunder eller forretningsforbindelser dersom følgende vilkår er oppfylt:

- Den som krever fradrag er næringsdrivende og kostnadene knytter seg til virksomheten,
- Bevertningen finner sted i forretningstiden eller i umiddelbar forbindelse med forhandlinger eller demonstrasjon av varer,
- Bevertningen finner sted på arbeidsstedet eller hvis det ikke er kantine eller annen rimelig serveringsmulighet der, på spisested i nærheten,
- Kostnadene ved servering på spisested utenfor arbeidsstedet ikke overstiger kr 526 (2022) pr. person pr. tilfelle.
- Det serveres ikke brennevin.

Kostnader til bevertning skal være dokumentert med bilag som angir formålet og hvem som er til stede.

TELEFON/INTERNETT (EK-TJENESTER)

Kostnader til fasttelefon og bredbånd i lokale utenfor egen bolig er fullt ut fradragsberettiget.

[EK-tjenester](#) som benyttes både privat og i næring kan fradragsføres, men det skal da samtidig inntektsføres et fastsatt tillegg på kr 4 392.

VERKSTED/ARBEIDSRUM/KONTOR

▪ **Leide lokaler:**

Leie av eksterne næringslokaler er en driftsutgift som gir full fradragsrett i næringsregnskapet.

▪ **Verksted/kontor i leid bolig:**

Dersom du leier bolig, kan de samlede kostnader for husleie mv. fordeles skjønsmessig på boligdelen og den delen som benyttes til næringsvirksomheten, og det kan kreves fradrag for den delen av kostnadene som faller bare på næringsarealet. Fordelingen bør foretas forholdsmessig ut fra leieverdien av de ulike arealene. Det er kun rom som utelukkende benyttes i næringen som gir grunnlag for fradrag. Kombinert bruk av et rom i boligen som innebærer både privat bruk og bruk til inntektserverv gir ikke rett til fradrag.

▪ **Verksted/kontor i egen bolig:**

Det kan enten kreves standardfradrag *eller* fradrag for faktiske kostnader.

Standardfradrag: Rom i egen fritakslignet bolig som utelukkende benyttes i næringen kan enten gi grunnlag for standardfradrag, (kr 2050 pr. år i 2022) eller det kan kreves fradrag for faktiske kostnader.

Faktiske kostnader: Det kan kreves fradrag for de kostnadene som direkte gjelder næringsdelen. Det må da sannsynliggjøres at de faktiske kostnadene som det kreves fradrag for, kun refererer seg til hjemmekontoret og ikke gjelder boligdelen av huset.

Det kan også kreves fradrag for kostnader som ikke gjelder spesielle deler av eiendommen. Dette må da fordeles i forhold til leieverdien for boligdelen og næringsdelen. Dette vil for eksempel gjelde kostnader til ytre vedlikehold, forsikring og kommunale avgifter. Hvis boligdelen og næringsdelen må anses å være likeverdige og leieverdien av næringsdelen er vanskelig å fastslå, kan kostnader som ikke gjelder spesielle deler av eiendommen fordeles forholdsmessig ut fra en arealfordeling mellom boligdelen og ervervsdelen. Det gis ikke fradrag for skattyterens eget eller andre familiemedlemmers arbeid med renhold av næringsdelen.

NB! Fradragsføring av verksted kontor i egen bolig kan gi skattesmell ved [salg av boligen](#). Gevinst ved salg av egen bolig vil ofte være unntatt fra beskatning dersom den er brukt som egen bolig 12 av de siste 24 måneder før salget. Personlig næringsdrivendes bruk av deler av boligen som verksted/kontor i egen virksomhet, anses ikke som bruk som sin egen bolig. Om man har brukt hjemmekontoret i under ett år, vil ikke dette få noen konsekvenser for gevinstbeskatningen. Men om hjemmekontoret er brukt i mer enn et år, vil gevinsten som knytter seg til hjemmekontor-delen bli skattepliktig inntekt.

UTBETALING TIL ANDRE NÆRINGSDRIVENDE

Dersom det foretas utbetaling til næringsdrivende, må det kontrolleres at mottaker faktisk driver næringsvirksomhet, har registrert seg i Brønnøysund og at salgsdokumentet (faktura) oppfyller [kravene](#) (se Delkapittel 5-1. Dokumentasjon av salg av varer og tjenester).

Alle næringsdrivende oppdragsgivere som har foretatt utbetalinger til selvstendig næringsdrivende uten fast forretningssted i inntektsåret skal levere opplysninger om dette i skjema [RF-1321](#).

3. NÆRMERE OM NOEN INNTEKTER

STIPENDER OG PRISBELØNNINGER

Stipend er i utgangspunktet skattepliktig når det er så nær sammenheng mellom utført arbeid/virksomhet og den fordel som er oppnådd, at det er naturlig å se stipendet som fordel vunnet ved arbeid/virksomhet.

Det finnes noen unntak for [stipender](#) og [prisbelønninger](#), og du bør ta kontakt med utbetaler for få hjelp til å avklare om stipendet er skattepliktig eller skattefritt. Norske Kunsthåndverkere veileder prisvinnere av NKs priser direkte.

Det er viktig på skille mellom trekkplikt og skatteplikt. Dersom stipendet er trekkpliktig, er utbetaler pliktig å trekke skatt før utbetaling. Dersom stipendet er trekkfritt, er det ikke trukket skatt før utbetaling, men det innebærer ikke at stipendet er skattefritt, det må vurderes konkret.

Skattepliktig stipend mv. skal som hovedregel tidfestes etter alminnelige tidfestingsregler. Det betyr at stipend som anses som virksomhetsinntekt, tidfestes etter realisasjonsprinsippet og må tas til inntekt når det oppstår en ubetinget rett til ytelsen. Er stipendet skattepliktig som lønn, skal inntekten skattlegges ved utbetaling i tråd med kontantprinsippet.

Dersom du har mottatt et stipend som er ment å dekke kostnader som først påløper i påfølgende år, kan stipendet basert på rimelighetshensyn [skattlegges](#) i det påfølgende året. Det bør i så fall redegjøres for dette i et vedlegg til skattemeldingen.

INNTEKTER FRA UTLANDET

Dersom du har mottatt næringsinntekt fra utlandet og det er trukket skatt i utlandet, plikter du å oppgi brutto inntekt (inntekten før skattetrekk), mens det oftest vil være grunnlag for fradrag for skatten du har betalt i utlandet i utlignet norsk skatt ([kredittfradrag](#)).

FORDELING AV INNTEKT OVER TRE ÅR

Opphavsmann til åndsverk (patentert oppfinnelse) kan spare skatt ved å kreve utjevning av personinntekten de siste tre år. Grunnen oppstår når årets personinntekt i vesentlig grad overstiger personinntekten de to siste årene.

Du må i vedlegg kreve at inntekten skal bli fordelt med like store beløp hvert år etter reglene for åndsverk. Kravet må fremsettes til samme frist du har for innlevering av skattemeldingen. Bli skatten lavere vil Skatteetaten omberegne skatten for de tre siste år. Reduksjonen i årets skatt vil gi noe økt skatt de to foregående år.

4. EIENDELER:

VARELAGER

Hovedregelen er at varelager skal inngå som en verdi i balansen. Det er imidlertid unntak for [kunstnerrettigheter](#) så lenge de er i opphaverens eie. Dette gjelder også noen fysiske kunstverk.

Reglene sier at den skattemessige verdien av beholdning av egenproduserte kunstverk kan settes til kr 0 dersom de omfattes av merverdiavgiftsforskriften § 1-3-2, jf. mval. § 3-7 fjerde ledd:

(1) Med kunstverk menes originale

- a) malerier, tegninger, kollasjer og lignende todimensjonale kunstverk, herunder blandete teknikker
- b) grafiske arbeider, herunder stikk, trykk, litografi, mv., signert og nummerert i et antall begrenset oppad til 300 stk.
- c) skulpturer, relieffer, installasjoner og andre tredimensjonale kunstverk av et hvert slag og utført i et hvert materiale
- d) billedtepper, billedvev og annen tekstilkunst
- e) kunstneriske fotografier.

(3) Ved vurderingen av om et verk kan anses som kunstverk skal det blant annet legges vekt på om verket anses som kunstverk av kunstinstitusjoner og/eller at det foreligger visningsavtale for verket, at det ikke hovedsakelig tjener nytteformål, ikke har karakter av ordinær handelsvare (industriell masseproduksjon), er produsert av opphavsmannen selv, eller av andre etter opphavsmannens anvisninger og under opphavsmannens faglige instruksjon.

Se nærmere om dette [her](#) og [her](#) (se §1-3-2 Kunstverk).

DRIFTSMIDLER

Anleggsmidler/driftsmidler er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk. Normalt vil dette si eiendeler som ikke inngår i varekretsløpet. Anskaffelseskost for et driftsmiddel er kjøpspris med tillegg av kjøpsutgifter, som f.eks. frakt- og monteringsutgifter, toll og andre offentlige avgifter.

Skattemessig regnes et driftsmiddel som varig når det ved anskaffelsen antas å ha en gjenværende brukstid på minst 3 år. Driftsmidlet regnes som betydelig når kostprisen er på kr 15 000 eller mer. Varige driftsmidler aktiveres og kostnadsføres gjennom [avskrivninger](#) på saldogruppe.

LITT OM SKATTEBETALING

Alle som driver næringsvirksomhet må betale forskuddsskatt av forventet overskudd. Du kan lese mer om det [her](#). Dersom du etter innlevering av skattemeldingen ser at du har innbetalt for lite skatt. Har du mulighet til å innbetale tilleggsforskudd. Dersom du betaler innen 31. mai i det året du leverer skattemeldingen, slipper du [rentebetaling](#).

ANSVARFRASKRIVELSE

Denne veilederen er utarbeidet for Norske Kunsthåndverkere av advokat Steinar Jessen. Informasjonen er kun ment som generell informasjon og utgjør ikke, og skal ikke brukes som, juridisk rådgivning. Du bør ikke utelukkende basere deg på informasjonen her, men alltid søke profesjonell juridisk bistand for å få en konkret vurdering av din sak. All bruk av informasjon i denne veilederen skjer på brukerens egen risiko. Advokat Steinar Jessen og Norske Kunsthåndverkere tar ikke ansvar for informasjon i veilederen som skulle vise seg å være unøyaktig, ufullstendig, utdatert eller feilaktig.